

בבית המשפט העליון

רע"א 1607/16

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני :

Amazon.com.inc

המבקשת :

נ ג ד

המשיבות :

1. פרימייר ים המלח מעבדות קוסמטיקה בע"מ
2. מעבדות קסמי מלכת שיבא - מוצרי קוסמטיקה מים המלח בע"מ (פורמאלי)
3. AAA Invest.net.Ltd (פורמאלי)
4. ישראל נטגייד בע"מ (פורמאלי)
5. חסיה סטבינסקי (פורמאלי)

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.1.2016 בע"ר 34510-09-15 שניתן על ידי כבוד השופטת ע' צ'רניאק

עו"ד נטע היכל

בשם המבקשת :

עו"ד גיא אופיר, עו"ד אדם ורדי

בשם המשיבה 1 :

החלטה

1. בפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.1.2016 (השופטת ע' צ'רניאק). בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המשיבה 1, חברת פרימייר ים המלח מעבדות קוסמטיקה בע"מ (להלן: פרימייר) על החלטותיה של רשמת בית המשפט המחוזי – מיום 19.3.2015 ומיום 19.7.2015 (השופטת ח' פלינר בשבתה כרשמת).

רקע והליכים קודמים

2. ביום 17.10.2013 הגישה פרימייר תביעה כנגד המבקשת (להלן: אמזון) וארבע נתבעות נוספות, הן המשיבות 2-5 בהליך דנן, אשר עניינה שיווק מוצריה של פרימייר בפלטפורמות מסחר שונות באינטרנט, אשר המשיבות מנהלות. כחודשיים וחצי לאחר

הגשת התביעה, הגישה פרימייר בקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום לפי תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות), על מנת שתוכל להמציא את כתב התביעה לאמזון במקום מושבה בארצות הברית. ביום 1.1.2014 ניתן לפרימייר היתר ההמצאה במעמד צד אחד, ובהמשך לכך, ביום 3.6.2014 הגישה אמזון בקשה לביטול היתר ההמצאה.

3. ביום 17.7.2014, עוד בטרם ניתנה החלטה בבקשתה של אמזון, הגיעו באי כוחה של פרימייר לכנס של חברת Amazon Web Services (להלן: AWS) שהתקיים במלון דיוויד אינטרקונטיננטל בתל אביב-יפו. במהלך הכנס ניסו עורכי הדין של פרימייר למסור כתב תביעה בעברית ובאנגלית לד"ר וורנר ווגלס (להלן: ווגלס), סגן הנשיא ומנהל הטכנולוגיות הראשי באמזון. יצוין כי עורכי הדין של פרימייר לא היו בין המוזמנים לכנס, וכי ניסיון המסירה הפתיע את ווגלס אשר סירב לקבל את כתב התביעה. האירוע תועד בווידאו על ידי נציגי פרימייר. זמן קצר לאחר תום הכנס ניסתה פרימייר להמציא את כתב התביעה על-ידי כך ששלחה אותו למשרד רואי חשבון המשמש ככתובת הרשומה של חברה ישראלית ששמה אמזון ווב סרביסס ישראל בע"מ, וכן למשרד עורכי הדין אשר לשיטת פרימייר מייצג חברה זו.

4. בהמשך לכך, ביום 20.10.2014 הגישה פרימייר בקשה להכרה בתקפות ההמצאה כהמצאה למורשה בהנהלת עסקים לפי תקנה 482 לתקנות, שאליה צורף סרטון הווידאו המתעד את הניסיון למסור את כתב התביעה בכנס.

5. ההחלטה הראשונה – ביום 19.3.2015 החליטה הרשמת בבית המשפט המחוזי בשתי הבקשות – זו של אמזון וזו של פרימייר יחד. ראשית, היא דנה בבקשה לביטול היתר ההמצאה מחוץ לתחום השיפוט וקבעה כי יש לקבלה, מן הטעמים הבאים: מאחר שאין בידי פרימייר עילת תביעה טובה כנגד אמזון; משום שלא מתקיימת אף אחת מן החלופות המנויות בתקנה 500 לתקנות; וכן מאחר שישראל אינה הפורום הנאות לבירור התביעה. בהמשך, דחתה הרשמת את הבקשה להכרה בתקפות ההמצאה בכנס, נוכח קביעתה כי ישראל אינה הפורום הנאות לדון בתביעה וכן משום שמדובר בניסיון ל"שיפור עמדות" המהווה, כך נקבע, שימוש לרעה בהליכי משפט.

6. ביום 19.4.2015 הגישה פרימייר ערעור על ההחלטה הראשונה לבית המשפט המחוזי (ע"ר 15-28760-04, השופטת ע' צ'רניאק). ביום 21.5.2015 קבע בית המשפט המחוזי כי ההחלטה הראשונה תבוטל בכל הנוגע להכרעה בשאלת תוקפו של היתר ההמצאה שניתן בכנס, והורתה לדון בסוגיה זו בשנית, בשל כך שלפרימייר לא ניתנה

הזדמנות מלאה לטעון בעניין. זכות הערעור של פרימייר על ההחלטה בעניין ביטול היתר ההמצאה מחוץ לתחום נשמרה.

7. ההחלטה השנייה – ביום 19.7.2015, לאחר שהתקיים דיון מחודש לעניין ההמצאה שבוצעה בכנס, קבעה הרשמת כי אין מקום לשנות מן ההחלטה הראשונה. הרשמת קבעה כי תיקון מס' 2 לתקנות משנת 2013 (להלן: תיקון מס' 2) החמיר את המבחנים לביצוע המצאה למורשה, כך שנדרש כי היא תבוצע למורשה העוסק אותה שעה בעצמו מטעם הנתבע בהנהלת אותו עסק או אותה עבודה באותו אזור שיפוט. בהמשך לכך, נקבע כי פרימייר לא הוכיחה כי הקשר בין AWS לבין אמזון מקיים את הדרישה לעניין "אותו העסק או אותה העבודה" לפי תקנה 482 לתקנות.

8. פרימייר הגישה ערעור גם על ההחלטה השנייה, ובו חזרה על טיעוניה בהליכים הקודמים והוסיפה כי הצליחה להוכיח כי ביצעה המצאה כדין הן לחברת AWS והן לסגן הנשיא של אמזון, ועל כן יש להכיר בתקפות ההמצאה באמצעות מורשה. ביום 25.1.2016 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של פרימייר, וקבע כי יסודותיה העובדתיים של תקנה 482 התקיימו, לרבות קיומם של זיקה הדוקה בין AWS לאמזון וקשר אינטנסיבי בין המורשה לבין בעל הדין. לפיכך, כך נקבע, ההמצאה בכנס כמוה כהמצאה כדין לאמזון. בנוסף, בית המשפט המחוזי קבע כי ההמצאה בכנס אינה מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט, וכן כי אמזון לא עמדה בנטל המוטל עליה להראות כי הפורום האמריקאי הוא המועדף לדיון בתביעה. בעקבות הכרעה זו, בית המשפט המחוזי קבע כי התייתר הדיון בנוגע להיתר ההמצאה שניתן מחוץ לתחום השיפוט. לבסוף, בית המשפט המחוזי פסק לחובתה של אמזון הוצאות משפט על סך 50,000 שקלים.

בקשת רשות הערעור והתשובה לה

9. הבקשה דנן נסבה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. לצד בקשת רשות הערעור הגישה אמזון בקשה לעיכוב ביצועו של פסק דין זה עד למתן הכרעה סופית בבקשת רשות הערעור, כך שאמזון לא תידרש בשלב זה לשלם לפרימייר את הוצאות המשפט שהוטלו עליה בבית המשפט המחוזי. ביום 10.3.2016 החלטתי כי לעת הזאת אין מקום להיענות לבקשה לעיכוב הביצוע.

10. בפתח בקשתה טוענת אמזון כי בית המשפט המחוזי התעלם מתיקון מס' 2, ממשמעויותיו ומתכליתו, וכי פסיקתו בעניין תקנה 482 עומדת בסתירה לפסיקותיהן

של ערכאות אחרות. לפיכך, אמזון טוענת כי ישנה חשיבות משפטית עקרונית לכך שבית משפט זה יכריע במחלוקת בעניין פרשנות תקנה 482 לאחר תיקון מס' 2, מחלוקת החורגת מהסכסוך הקונקרטי שבין הצדדים.

11. לגופו של עניין, אמזון טוענת כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר קבע כי התקיימו היסודות העובדתיים של תקנה 482, שכן פרימייר לא סיפקה תשתית ראייתית לקשר בין אמזון לבין AWS או ווגלס, העונה על דרישות התקנה לאחר תיקון מס' 2. זאת, לטענת אמזון, משום שווגלס ו-AWS עוסקים בתחום מחשוב הענן, שהוא שונה ומובחן מתחום הסחר הקמעונאי – שבו עוסקת תביעתה של פרימייר. בנוסף, מעלה אמזון טענות רבות בנוגע לסוגיית הפורום הנאות, ובכלל זה כי הצליחה לבסס טענתה כי הפורום הישראלי אינו פורום השיפוט הנאות לדון בתביעה. לבסוף, אמזון טוענת כי הוצאות המשפט שנפסקו לחובתה היו קיצוניות ולא סבירות.

12. ביום 10.3.2016 הוריתי על הגשת תשובות לבקשה. בהתאם, פרימייר הגישה תשובתה ביום 4.4.2016. בפתח דבריה טוענת פרימייר כי בקשת רשות הערעור ארוכה יתר על המידה, וזאת בניגוד להוראות תקנה 403 לתקנות. בהמשך לכך, יוער כי פרימייר אף הגישה, בסמוך למועד הגשת תשובתה, בקשה לצמצום היקפה של בקשת רשות הערעור, אלא שנוכח המועד בו היא הוגשה לא ראיתי לנכון להיעתר לה (ראו החלטתי מיום 23.3.2016).

13. בעיקרו של דבר, טוענת פרימייר כי המחלוקת במקרה דנן היא מחלוקת נקודתית בין הצדדים, אשר אין בה כל עניין בעל חשיבות כללית המצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

14. לגוף הדברים, פרימייר טוענת כי היא הוכיחה שההמצאה לווגלס, סגן נשיא באמזון, בעת שהותו בישראל למטרות עסקיות, הייתה המצאה כדין לפי תקנה 482. לעומת זאת, כך נטען, לא עלה בידיה של אמזון להציג ממצאים עובדתיים חלופיים אשר ערערו על כך שמדובר בהמצאה למורשה. כמו כן, מוסיפה פרימייר כי הוכח הקשר בין אמזון לחברת AWS, אשר גם לה בוצעה המצאה כדין. עוד טוענת פרימייר כי אין ממש בטענות אמזון ביחס למחלוקת שעניינה פרשנותה של תקנה 482 לתקנות, שכן המבחן המקובל לזיהוי ה"מורשה", מבחן אינטנסיביות הקשר, נותר על כנו גם לאחר תיקון מס' 2, ובנסיבות העניין הוכח קיומו. ביחס לטענות שהועלו על ידי אמזון בעניין הפורום הנאות, פרימייר סומכת ידיה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי,

ומבהירה כי הנטל להוכיח כי ישראל אינה הפורום הנאות לדון בתביעה היה מוטל על כתפיה של אמזון, וזו לא עמדה בו.

15. להשלמת התמונה יוער כי ביום 21.3.2016 הגישה פרימייר בקשה למחיקת בקשת רשות הערעור, מנימוקים שונים שעניינם התנהלותה הדיונית של אמזון. בו ביום הוריתי לאמזון להשיב לבקשה זו. תשובתה של אמזון לעניין זה הוגשה ביום 29.3.2016. לאחר עיון בבקשה ובתגובה לה, לא מצאתי טעם להיעתר לבקשת המחיקה. מכל מקום, ההכרעה בעניין זה התייתרה למעשה לנוכח התוצאה שאליה הגעתי, כמפורט להלן.

דיון והכרעה

16. ענייננו בבקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שראשיתה בהחלטותיה של רשמת בית המשפט המחוזי. על כן, אני סבורה כי חלה בענייננו אמת המידה המצמצמת שנקבעה בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (ראו והשוו: רע"א 6718/13 פלייט מדיקל אינווישנס נ' גור (28.10.2013); בע"מ 1469/15 פלוני נ' פלונית, פסקה 16 (19.3.2015); רע"א 564/15 זברוב נ' קליניקה סאן, פסקה 7 (10.3.2016)). דומה כי זוהי גם הגישה הרווחת כיום בבית משפט זה (ראו: חמי בן-נון וטל חבקיין הערעור האזרחי 224 (מהדורה שלישית, 2012), וההפניות המובאות שם; רע"א 299/13 חב' אס אב בניין יזמות השקעות ופיתוח בע"מ נ' אלמליח (12.2.2013)). אני סבורה כי אמות מידה אלו התקיימו במקרה דנן.

17. בקשת רשות הערעור נעוצה, בעיקרו של דבר, בשאלה האם הצליחה פרימייר בנסיבות העניין להוכיח כי המציאה את כתב התביעה ל"מורשה בהנהלת עסקים" לפי תקנה 482 לתקנות. בית המשפט המחוזי השיב לשאלה זו בחיוב, תוך שהוא מיישם את העקרונות שנקבעו בפסיקה לעניין "מבחן אינטנסיביות הקשר", המבחן המנחה לעניין זה, על עובדות המקרה הקונקרטי (ראו: רע"א 8957/09 אוחן נ' קיובי (8.3.2011); רע"א alstom grid ag 3574/15 נ' חברת חשמל לישראל בע"מ (14.7.2015); סיליה וסרשטיין פסברג משפט בין-לאומי פרטי כרך א 381 (2013); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 395-394 (מהדורה שתיים עשרה, 2015) (להלן: גורן)). אף יתר טענותיה של אמזון מופנות רובן ככולן כנגד קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה הנטל להוכיח כי ישראל אינה הפורום הנאות לדון בתביעה לא הורם. לא מצאתי לנכון להתערב בקביעות אלו, אשר נטועות בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה (ראו והשוו: רע"א 1785/15

COSCO CONTAINER LINES CO LTD נ' ALISON TRANSPORT INC
 ((15.7.2015)).

18. ניתן להוסיף כי טענתה של אמזון ביחס לפרשנות המצמצמת שיש ליתן לתקנה 482 לתקנות בעקבות תיקון מס' 2, לא הייתה יכולה להועיל לה, אפילו הייתה מתקבלת – ואינני סבורה כי העניין שבפני מחייב לנקוט עמדה בדבר. זאת, בשים לב לכך שווגלס, שלו בוצעה ההמצאה, הוא סגן נשיא באמזון, היינו נושא בתפקיד בכיר ורם-דרג במיוחד. ניתן אפוא לומר כי הוא מהווה "מורשה" לפי תקנה 482 אפילו הייתה מוחלטת אמת מידה מצמצמת בעניין זה, סוגיה שכאמור אינה בפני. כידוע, בית משפט זה לא ייתן רשות ערעור בעניין שמעורר שאלה עקרונית, אם ההכרעה בה לא תועיל למבקש (ראו למשל: רע"א 4150/13 תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ נ' המועצה המקומית קריית טבעון, פסקה 31 (1.8.2013); רע"א 327/13 כהן נ' מנהל מקרקעי ישראל, פסקה 14 (7.5.2013)).

19. לפני סיום, לא ניתן להימנע מהתייחסות להתנהלותן הדיונית של אמזון ופרימייר גם יחד, אשר במסגרת הליך שאמור להיות מוגבל בהיקפו הגישו כתבי בית דין ארוכים ובקשות שלא לצורך. התנהלות לא יעילה ולא נדרשת זו הובילה להארכת הדיון ולסרבולו. כך, בקשת רשות הערעור שהגישה אמזון עולה על 40 עמודים ומצורפים לה 24 נספחים המשתרעים על פני מאות עמודים, וזאת בהתייחס להחלטה בת 9 עמודים בלבד. מידת הפירוט של הטענות בבקשה, והציטוטים הרבים המופיעים בה, מנוגדים לתקנה 403 לתקנות הקובעת כי בקשת רשות ערעור תפרט בצורה "תמציתית" את הנימוקים שעליהם סומך המבקש (ראו למשל: רע"א 2924/15 אורטופלוס בע"מ נ' משרד הביטחון – מדינת ישראל, פסקה 7 (25.5.2015)). בנסיבות אלו, אני סבורה כי יש מקום לחייב את אמזון בתשלום הוצאות לטובת אוצר המדינה (ראו: בע"מ 329/15 פלוני נ' פלוני, פסקה 31 (25.2.2015)). באשר לפרימייר, כחודש לאחר שהוגשה בקשת רשות הערעור דנן, היא הגישה בקשה למחיקתה, על סמך טענות המכוונות נגד ייפוי הכח המוגבל שניתן לבאי כוחה של אמזון, ושלא כדבריה אין להן בסיס (ראו: גורן, בעמ' 396). בסמוך לכך אף הוגשה כאמור בקשה נוספת מטעם פרימייר, לצמצום היקפה של בקשת רשות הערעור, אשר הטענות שעלו בה ראוי היה שיעלו בשלב מוקדם יותר בהליך ובמסמך אחד עם יתר טענותיה של פרימייר. זאת ועוד, לבקשותיה ייחסה פרימייר דחיפות שלא בצדק. בנסיבות אלו, לא מצאתי לנכון לפסוק לזכותה של פרימייר הוצאות משפט, חרף ההחלטה לדחות את הבקשה (ראו: תקנה 514 לתקנות; רע"א 6658/09 מולטילוק בע"מ נ' רב בריח (08) תעשיות בע"מ, פסקה 13 (12.1.2010)).

20. סוף דבר: הבקשה נדחת. אמזון תישא בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך של 5,000 שקלים.

ניתנה היום, ב' בניסן התשע"ו (10.4.2016).

ש ו פ ט ת